

Uunga
Inatsisartunut ilaasortaq
Laura Táunâjik
Siumut

**Pinerluuteqarsimasunut inissiisarfimmi paarsisut akissarsiaat pillugit § 37-mut,
322 2018, akissut**

21-01-2019
Suliap nr. 2018 - 26493
Akt. id. 9770591

Asasara Laura

Postboks 260
3900 Nuuk
Oqarasuaat (+299) 34 50 00
Naqitanik nassitsigasuaat +299
34 66 66
E-mail: iian@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Qujanaq apeqqutinnut.

Inatsiseqarnermut tunngasumi atorfillit aningaasarsiaqarnikkut atugaat, matumani pinerluuteqarsimasunut inissiisarfimmi paarsisut, tassaapput qulequttat pingaartitama ilagisaat. Taamaammat justitsministeri Søren Pape Poulsenilu 14. decembari 2018-imi ataatsimeeqatigiinnitsinni, qulequttat ilaattut tamanna eqqartorparput. Pinerluuteqarsimasunut inissiisarfimmi paarsisut aningaasarsiaqarnikkut atugaannik qulaajaaneq Justitsministeeriaqarfiup suliarivaa, 2019-illu aallartinnerani naammassineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Inerniliunneqartup atuarnissaa nammineerlunga qilanaaraara.

Apeqqutivit akissuteqarfiginissaanut ilanngussaq Justitsministeeriaqarfimmeersoq pissarsiarineqarsimavoq. Justitsministeeriaqarfiup akissutaa tulliuuttuni atuarsinnaavat:

”Apeqqut nr. 1 ima oqaasertaqarpoq:

Nunatsinni danskillu anstaltsbetjentit ilinniagallit akissarsiaasa nikingassutaat qanoq annertutigiva?

Justitsministeeriaqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa, suleqatigiissitamik 2017-ip naalernerani Justitsministeeriaqarfik pilersitsinikummat, taanna Kalaallit Nunaanni politiit aamma pinerluuteqarsimasunut inissiisarfimmi paarsisut akissarsiaasa piviusut qulaajaaffiginissaannik siunertaqarpoq, matumani tjenestemandit pillugit inatsisit malillugit pisinnaatitaaffiit ilaatinneqassallutik. Rigspolitiit, Pinerluttunik Isumaginnittunik pisortaqarfik aamma Nutarterinnermut aqutsisoqarfik suleqatigalugit qulaajaaneq ingerlanneqarpoq.

Suleqatigiissitap akuutissimavai Politiforbundet, Kalaallit Nunaanni politiit peqatigiiffiat, Fængselsforbundet, taassumalu Kalaallit Nunaanni immikkoortortaa kiisalu Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut (Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik), matumani qularnaarumallugu akissarsiat piviusut aamma atorfeqarnermi atugassarititaasut soqutiginaateqarsinnaasut tamakkerlutik qulaajaanermut ilaatinneqarnissaat.

Qulaajaaneq 2019-ip aallartinnerani naammassineqassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Justitsministeeriaqarfik - sulineq naammassineqariapat - qulaajaanerup inerniliussaa pillugu Folketingip Kalaallit Nunaat pillugu Ataatsimiititaliaanut aamma Naalakkersuisunut paasissutissiissaaq.

Apeqquut nr. 2 ima oqaasertaqarpoq:

Ilinniakkamikkut assigiikkaluarlutik suliainnilli assigiinnginneri eqqaaneqarpoq. Akisussaaffik annertunerusoq kalaallit paarisarsimavaat, pinerluuteqarsimasunut inissiisarfip pulaarnerani paasivakka, ilumut tamanna pissusissamisoorpa?

Justitsministeeriaqarfik akissuteqaammut ilanngussassaminut atugassatut, Pinerluttunik Isumaginnittunik pisortaqaarfimmit oqaaseqaammik pissarsiniarsimavoq, tassanngaanniillu ilisimatitsissutigineqarpoq Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasunut inissiisarfinni paarsisut ilinniartitaaner at ukiunik marlunnik sivissuseqartartoq, qaammatillu pingasut missaanni atuarfimmi atuarneq ingerlanneqartartoq. Danmarkimi fængselsbetjentit ilinniartitaaneq ukiut pingasut ingerlanneqartarpoq, qaammatillu qulit atuarfimmi atuarneq ingerlanneqartarluni, atuartitsinerlu suliffeqarfimmi ingerlanneqartarluni.

Pinerluuteqarsimasunut inissiisarfinni paarsisut ilinniartitaanerisa ilusilersugaanermigut tunngavia Danmarkimi fængselsbetjentit ilinniartitaanerannut ukiunik pingasunik sivissuseqartumut assinguvoq, kisiannili imarisamigut assersuukkuminaalluni. Tamanna ilaatigut patsiseqarpoq, Danmarkimi fængselsbetjentit ilinniartitaanerminni immikkoortortani immikkut ittuni (inupilunnut attuumassutillit, immikkoortut katsorsaaviusut il.il.) assigiinngitsuni arlalinni kiisalu tigusarinqartut paarnaarussiviini aamma paarnaarussivinni ammasuni sulilersinnaanerminnut ilinniartinneqartarmata. Kalaallit pinerluuteqarsimasunut inissiisarfinni paarsisut maannakkut suliffeqarfimmi (inissiisarfik ammasoq) aalajangersimasunik ilusilikkami pingaarnertut sulisarput, taamaattoq inissinneqartut assigiinngitsuusarlutik (tigummigallagaasut, killiligaanngitsumik pineqaatissinneqarsimasut aamma nalinginnaasumik pineqaatissinneqarsimasut). Tamanna ilinniartitaanerup ingerlanerani marluusuni imarisatigoortumik takussuserneqarsimavoq.

Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasunut inissiisarfinni paarsisut ilinniartitaaner at kingullermik 2014-mi nutarterneqarnikuuvoq aamma pinerluttunik isumaginnittoqarfimmi suliarineqartartut pillugit akunnernik 200-nik ilaqartinneqarpoq, matumani killiligaanngitsumik pineqaatissinneqarsimasut aamma killiligaanngitsumik eqqartuussissutit piviusunngortinneqartarner at pillugit ilinniartitsineq ilanngullugu. Pinerluuteqarsimasunut inissiisarfinit, Nuup avataaniittunit, ilinniartut qaammammi ataatsimi Nuummi pinerluuteqarsimasunut inissiisarfimmi sulillutik misiliutigalutik ilinniarnermik ilaa nalinginnaasumik ingerlattarpaat.

Aallaavittut isigalugu pinerluuteqarsimasunut inissiisarfinni paarsisut suliaasa imarisaat, Danmarkimi fængselbetjentit atugaannut assersuunneqarsinnaapput, ilaatigullu nakkutilliinermik aamma nakkutilliinermik suliassanik, allattariarsorluni sulianik suliarinninneq kiisalu parnaarussat sulisinneranik sunngiffimmilu

sammisassaqartinnerannik ilaqartarput. Taamaattoq Danmarkimi suliffeqarfinni immikkoortortat immikkut ittut arlaqartut, Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasunut inissiisarfinni pigineqanngitsut, siuliini immikkoortuni nassuiarneqartut pigineqarput, taamaattumillu ilinniartitaanerit ilusilersorneri allaassuteqarlutik.

Tamatuma saniatigut taaneqarsinnaavoq Nuummi pinerluuteqarsimasunut inissiisarfik nutaaq 2019-imi upernaakkut ammartussaasoq, inissanillu 40-nik matoqqasunik aamma peqarluni. Tassunga atatillugu ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq kalaallit pinerluuteqarsimasunut inissiisarfinni paarsisunut, aporaannernik isumaginnittarnissamut aamma inunnik eqqarsartaatsikkut ajornartorsiutilinnik sullissisinnaanissaminnut, ilinniartitaqqittarneq aallartinneqarnikummat.

Apeqput nr. 3 ima oqaasertaqarpoq:

Sumik tunngaveqarsimassava naalagaaffeqatigiinnerup aqqani akissarsiaasa nikinganerat?

Justitsministeeriaqarfiup akissuteqaammut atugassaminik Aningaasaqarnermut ministereqarfimmiit oqaaseqaat pissarsiariniarsimavaa, taassuma ilisimatitsissutigivaa, Aningaasaqarnermut ministereqarfik aamma sulisartut kattuffii imminut atassuteqanngitsunik isumaqatigiissuteqarfigineqarsimasut, isumaqatigiissutillu Danmarkimi naalagaaffiup atorfilittaanut aamma Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup atorfilittaanut tunngatillugu isumaqatigiissutaasut.

Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup atorfilittaasa aningaasarsiaqarnikkut aamma atorfinitsinneqarnermi atugassarititaasut allat pillugit isumaqatigiissutit isumaqatigiissutigineqartarput, atugassarititaasut Kalaallit Nunaanni pisortani atorfilinnut allanut atuuttut aallaavigalugit. Tunuliaqutaasoq tassaavoq, Kalaallit Nunaanni pisortat ingerlatsiviini suliffeqarfiutaannilu sulisut eqqarsaatigalugit, assigiaartumik aningaasarsiaqarnikkut atorfinitsinneqarnermilu atugassarititaasut sapinngisamik annertunerpaamik anguneqartarsinnaanissaat mianerineqartarmat.

Apeqput 1-imut akissutigineqartut innersuussutigineqassapputtaaq.”

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Martha Abelsen